

2012-04-11

Dnr 44-2011:3557

Utbildning Leder Till Rätt Arbete Education i Norden AB
Rektorn för John Bauergymnasiet i Västerås kommun

Beslut för gymnasieskola

efter tillsyn av den fristående gymnasieskolan
John Bauergymnasiet i Västerås kommun

Tillsyn av John Bauergymnasiet i Västerås kommun

Helhetsbedömning

Skolinspektionen genomför under hösten 2011 och våren 2012 tillsyn i de nio gymnasieskolor som har Utbildning Leder Till Rätt Arbete Education i Norden AB (Ultra Education i Norden AB) som huvudman. John Bauergymnasiet i Västerås besöktes av Skolinspektionen den 24 och 25 november 2011.

Skolans kunskapsresultat når de senaste tre åren goda kunskapsresultat. Resultaten analyseras och åtgärder vidtas för att de ytterligare ska höjas. Skolinspektionen har tagit del av analyser och bedömer att de åtgärder som vidtas och föreslås är relevanta och ger förutsättningar för att resultaten ska förbättras ytterligare.

På skolan bedrivs ett aktivt värdegrundsarbete som bidrar till att eleverna är trygga med varandra och med sina lärare.

Andelen lärare som saknar utbildning för den undervisning de bedriver inom de programgemensamma karaktärsämnena främst avseende IT/Media/Kommunikation är hög. Skolan behöver vidta kraftfulla åtgärder för att komma tillrätta med den problematiken.

Huvudmannen bedriver sedan hösten 2009 viss distansutbildning på sina skolor via en egen organisation benämnd JB Lärcentra. Det sätt på vilket distansundervisningen/kurserna genomförs på John Bauergymnasiet i Västerås är inte förenlig med de krav som ställs på utbildningen i skollagen eller i linje med Skolinspektions beslut från 2009.

Skolinspektionen pekar i denna tillsyn på ett antal områden som huvudmannen måste vidta åtgärda så att alla elever lägst når grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier. Mot denna bakgrund fattar Skolinspektionen följande beslut.

Beslut

Föreläggande

De beskrivna bristerna som Skolinspektionen konstaterat vid tillsynen av John Bauergymnasiet i Västerås kommun måste åtgärdas för att huvudmannen ska uppfylla författningarnas krav och eleverna därmed ska få den utbildning de har rätt till.

En utförligare redogörelse av konstaterade brister finns nedan under rubriken Skäl för beslut.

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Utbildning Leder Till Rätt Arbete Education i Norden AB att senast den **13 augusti 2012** avhjälpa påtalade brister genom att vidta nedanstående åtgärder.

De vidtagna åtgärderna ska samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Bedömning och betygssättning

Rektorn ser inte till att betyg sätts i enlighet med skollagen och andra författningar.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med bedömning och betygssättning.

I detta ingår att:

- Betygskataloger förs i enlighet med Skolverkets föreskrifter (3, 7-8 §§ Skolverkets föreskrifter [SKOLFS 2011:123] om betygskatalog/3, 5-6 §§ Skolverkets föreskrifter [SKOLFS 2007:42] om betygskatalog för gymnasieskolan).

Personalkompetens

All personal vid skolenheten har inte utbildning för den undervisning de bedriver.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med personalkompetens.

I detta ingår att:

- För undervisningen används personal som har utbildning för de uppgifter de ska utföra (2 kap. 13 § Skollagen) förordning (2011:326) om behörighet och legitimation.

Omfattning, innehåll och resurstillgång

För utbildningen finns inte nödvändiga materiella resurser för att syftet med utbildningen ska kunna uppnås.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med omfattning, innehåll och resurstillgång.

I detta ingår att:

- Eleverna har tillgång till skolbibliotek som används i skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja elevernas lärande (2 kap. 36 § skollagen).

Huvudmannaskap och godkännande

Utbildningen genomförs inte enligt godkännandet och de villkor som framgår av godkännandet eller särskilda beslut.

Huvudmannen följer inte föreskrifterna för utbildningen

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med huvudmannaskap och godkännande.

I detta ingår att:

- Utbildningen genomförs enligt godkännandet och de villkor som framgår av godkännandet eller särskilda beslut (15 § lagen om införandet av skollagen och 9 kap. 8 § 1985 år skollag).

Avstående från ingripande

Vid tillsynen har även konstaterats brister för vilka Skolinspektionen avstår från ingripande i enlighet med 26 kap. 12 § skollagen.

Erbjudande av utbildning

Vid tillsynsbesöket omfattade inte elevhälsan psykologisk kompetens. En pågående rekrytering av psykolog slutfördes i samband med tillsynsbesöket. Mot bakgrund av att huvudmannen korrigerat bristen avstår Skolinspektionen från ingripande i denna del.

Huvudmannaskap och godkännande

Huvudmannen ska enligt skollagen ha skriftliga rutiner för att ta emot och utreda klagomål mot utbildningen. Information om rutinerna skall lämnas på lämpligt sätt. Vid tillsynen har Skolinspektionen uppmärksammat att det finns

brister i skolans klagomålshantering. Bristen är av enkel karaktär och har under tillsynen rättats till av huvudmannen. Skolinspektionen avstår därför från att ingripa i denna del.

Skäl för beslut

Måluppfyllelse

Kunskapsresultat

Skolinspektionen utgår i sin tillsyn från alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö. Det innebär att alla elever når maximala resultat och lägst grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier.

Läsåret 2010/11 hade John Bauergymnasiet i Västerås 131 avgångselever. Den genomsnittliga betygspoängen var 14,6 vilket är klart högre än motsvarande värde för riket(13,0). Skolinspektionen konstaterar att den genomsnittliga betygspoängen under de tre senaste åren har varierat mellan 13,2 och 14,6. Såväl Handels- och administrationsprogrammet (16,6) som Medieprogrammet (14,7) samt Elprogrammet (13,3) visar 2010/11 högre betygspoäng än riket. Vårterminen 2011 var 98,3 procent av eleverna behöriga till universitets- och högskolestudier vilket kan jämföras med 87,1 för riket. Andelen elever som fullföljer utbildningen inom fyra år ligger de två senaste åren på över 95 procent.

Skolinspektionens utredning visar att nästan alla elever vid John Bauergymnasiet i Västerås når kunskapskraven i samtliga ämnen. Skolinspektionen pekar i detta beslut på områden där skolan föreläggs att vidta åtgärder för att ytterligare förbättra elevernas kunskapsresultat.

Resultat av värdegrundsarbetet

Skolan ska enligt läroplanen förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingarna. Där ingår människolivets okränkbarhet, allas lika värde, jämställdhet mellan män och kvinnor och solidaritet med svaga och utsatta.

John Bauergymnasiet i Västerås erbjuder en trygg och trivsamt psykosocial miljö. Såväl Skolinspektionens enkäter som enkäter genomförda av Västerås

kommun och huvudmannen bekräftar detta. Intrycket förstärks av de intervjuer och iakttagelser som görs under tillsynsbesöket. Skolinspektionen konstaterar att John Bauergymnasiet i Västerås når goda resultat med sitt värdegrundsarbete.

Föreläggande:**Bedömning och betygssättning****Bedömning:**

Rektorn ser inte till att betyg sätts i enlighet med skollagen och andra författningar.

Motivering:

Enligt Skolverkets föreskrifter ska betygskatalogen skyddas mot förlust och olovlig ändring. Vidare ska betygskatalogen signeras och dateras av ansvarig lärare vid betygssättning samt ange bland annat namnet på huvudmannen.

Vid tillsynen har Skolinspektionen uppmärksammat brister i skolans betygskatalog. I katalogerna uppges skolan i Västerås som huvudman för verksamheten vilket är felaktigt. Huvudman för John Bauergymnasiet i Västerås är ULTRA Education i Norden AB. Ett fåtal av betygskatalogerna har inte signerats av undervisande lärare. Vidare konstaterades vid tillsynen att betygskatalogerna förvarades i vanliga bokhyllor inne i receptionen vilket inte på ett tillfredsställande sätt skyddade betygskatalogerna mot förlust eller olovlig ändring. I samband med faktagranskningen av denna rapport meddelar dock huvudmannen att betygskatalogerna efter tillsynsbesöket flyttats in i ett brandsäkert dokumentskåp.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns brister i skolans betygskatalog. Verksamheten uppfyller därför inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning:

3, 7-8 §§ Skolverkets föreskrifter [SKOLFS 2011:123] om betygskatalog/3, 5-6 §§ Skolverkets föreskrifter [SKOLFS 2007:42] om betygskatalog för gymnasieskolan

Personalkompetens**Bedömning:**

All personal vid skolenheten har inte utbildning för den undervisning de bedriver.

Motivering:

De lärare som är anställda före den 1 juli 2011 ska ha utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver. De flesta av skolans 30-tal lärare är anställda före detta datum. Av dessa saknar 7 utbildningar för den undervisning de i huvudsak bedriver. Ytterligare 6 lärare har pågående lärarutbildningar.

Sammantaget innebär detta att undervisningen inom de programgemensamma karaktärsämnen för IT/teknik och medie/kommunikation till stor del bedrivs av lärare utan adekvat utbildning. Som skäl anger huvudmannen/rektorn svårigheter att rekrytera lärare med rätt utbildning inom dessa områden.

Sammanfattningsvis framgår av utredningen att all personal vid skolan inte har utbildning och kompetens för den undervisning de i huvudsak ska bedriva. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning:

2 kap. 13 § skollagen, förordning (2011:326) om behörighet och legitimation.

Omfattning, innehåll och resurstillgång**Bedömning:**

För utbildningen finns inte nödvändiga materiella resurser för att syftet med utbildningen ska kunna uppnås.

Motivering:

Enligt skollagen ska elever i gymnasieskolan ha tillgång till skolbibliotek. Med skolbibliotek avses enligt förarbetena (prop. 2009/10:165 s. 284) en gemensam och ordnad resurs av medier och information som ställs till elevernas och lärarnas förfogande och som ingår i skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja eleverna. I läroplanen framhålls biblioteket som en del av skolans arbetsmiljö med syftet att eleverna själva ska kunna söka och utveckla kunskaper.

Tillsynen visar att eleverna på John Bauergymnasiet i Västerås inte har tillgång till ett skolbibliotek som kan användas i skolans pedagogiska verksamhet för att stödja elevernas lärande. Viss samverkan med stadsbiblioteket i Västerås förekommer visserligen men den är sporadisk. Elev- och lärarintervjuer tydliggjorde att stadsbiblioteket ytterst sällan besökts i samband med skolarbete.

Sammanfattningsvis visar utredningen att eleverna vid skolan inte har tillgång till skolbibliotek på det sätt som skollagen anger. Verksamheten uppfyller därför inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning:

2 kap. 36 § skollagen

Huvudmannaskap och godkännande**Bedömning:**

Utbildningen genomförs inte enligt godkännandet och de villkor som framgår av godkännandet eller särskilda beslut.

Huvudmannen följer inte föreskrifterna för utbildningen

Motivering:

För elever i årskurs 2 och 3 ska en fristående skola bedriva en utbildning som ger kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen svarar mot de kunskaper och färdigheter som gymnasieskolan ska förmedla. Skolinspektionen har utifrån kravet på art och nivå i tidigare beslut (dnr 32-2010:0643) preciserat vilka krav som myndigheten ställer på distansutbildning. I beslutet slås bland annat fast att elevens deltagande inte får utgöra en förutsättning för att erhålla en fullständig utbildning samt att det fulla ansvaret för betygsättningen vilar på den enskilda elevens skola och att betygsättande lärare är anställd av skolans huvudman. Vidare togs i beslutet hänsyn till att en lärare närvarade på elevens skola och att denna fungerade som elevens handledare.

Vid John Bauergymnasiet i Västerås var det vid tillsynsbesöket cirka 15 elever i årskurs 2-3 som fick undervisning vid JB Lärcentra. Enligt intervjuer med elever är lärcentracoachen inte alltid på plats i klassrummet när distansundervisningen genomförs. Vidare framkommer i intervju med skolans rektor och nuvarande lärcentracoach att det är lärcentraläraren som betygsätter eleverna. Lärcentraläraren är ibland anställd av annan huvudman än den som är hu-

vudman för skolan. Det är lärcentraläraren som bestämmer om det ska vara obligatorisk närvaro på distanspassen eller inte. Det har dessutom förekommit att lärcentracoachen vägrat skriva under de aktuella betygskatalogerna. Någon annan lärare på skolan har då skrivit under de betyg som lärcentraläraren satt.

Gällande betygsättningen påpekar huvudmannen i samband med faktagranskningen att Skolinspektionen missuppfattat hur betygsättningen går till. Enligt huvudmannen är gången som följer: Lärcentraläraren som ansvarar för kurser skriver ett omdöme på eleven. Detta går sedan vidare till lärcentracoachen. Lärcentracoachen är anställd på samma skola som eleven går och är således anställd av huvudmannen som ansvarar för elevens utbildning. Lärcentracoachen har följt eleven under hela kursen i JB Lärcentra och varit en del av elevens stöd under kursens gång. Betyget för kursen sätts sedan administrativt av rektor på skolan under inrådan av lärcentracoachen.

Vidare redovisar huvudmannen ett dokument daterat 2011-09-01 "JB Lärcentra 2011-2012 Ansvar i korthet". Av dokumentet framgår när det gäller betygssättning:

LC-lärare "Förse elevens skola med betygsunderlag och i samråd med LC-Coach erhålla information kring elevens förmågor. Vid risk för IG/SS, enligt rekommenderad fart, ska IG-varning förmedlas till elev och LC-Coach

LC-Coach "Klarhet senast 30 september hur betygshanteringen ska ske och när" (dock framgår inte vilket år som avses).

Som framgår skiljer sig de rutiner som huvudmannen redovisar från de förhållanden som beskrevs för inspektörerna vid tillsynsbesöket.

Sammanfattningsvis visar utredningen att huvudmannen inte följer föreskrifterna för utbildningen när det gäller skolans sätt att tillhandahålla distansundervisning. Huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning:

15 § lagen om införande av skollagen och 9 kap. 8 § 1985 års skollag

Avstående från ingripande

Erbjudande av utbildning

Bedömning:

Alla elever erbjuds inte utbildning och resurser i enlighet med författningarna

Motivering:

Vid tillsynsbesöket omfattade inte elevhälsan psykologisk kompetens. En pågående rekrytering av psykolog slutfördes i samband med tillsynsbesöket. Mot bakgrund av att huvudmannen korrigerat bristen avstår Skolinspektionen från ingripande i denna del.

Huvudmannaskap och godkännande**Bedömning:**

Huvudmannen saknar skriftliga rutiner för klagomål och tar inte emot och utreder klagomål mot utbildningen.

Motivering:

Huvudmannen ska enligt skollagen ha skriftliga rutiner för att ta emot och utreda klagomål mot utbildningen. Information om rutinerna skall lämnas på lämpligt sätt. I förarbete (prop. 2009/10:165 s. 673) poängteras att det är nödvändigt att informationen om rutinerna lämnas på ett sådant sätt att de blir kända för dem som vill lämna klagomål.

Vid tillsynsbesöket saknade huvudmannen tydliga rutiner för klagomålshantering. John Bauergymnasiet i Västerås redovisar ett dokument benämnt "Synpunkter" som beskriver hur skolan och huvudmannen arbetar med klagomålshantering. Av dokumentet framgår inte att det handlar om klagomålshantering vilket innebär att huvudmannen inte informerat om rutinerna på sådant sätt att det blir kända.

Eftersom huvudmannen under tiden för inspektionen förtydligat informationen och därmed rättat till bristen avstår Skolinspektionen från ingripande.

Bakgrund

Beskrivning av John Bauergymnasiet i Västerås kommun

John Bauergymnasiet i Västerås är en fristående gymnasieskola som av Skolverket genom beslut den 4 november 2002 (Dnr 44-2002:1391) förklarats berättigad till bidrag från elevernas hemkommuner från och med bidragsåret 2003/04. Förklaringen om bidrag avser:

- IT-programmet (specialutformat Elprogrammet inriktning IT-nätverksteknik),
- IT-mediaprogrammet (specialutformat Mediaprogram med inriktning IT-media)
- Entreprenörsprogrammet (specialutformat Handels- och administrationsprogram med inriktning entreprenörskap).

Genom beslut den 30 november 2006 (Dnr 44-2006:977) förklarade Skolverket skolan vara berättigad till bidrag för följande utbildningar:

- Hälsa och idrottsprogrammet (nationellt Omvårdnadsprogram med inriktning hälsa och idrott)
- Samhällsprogrammet (nationellt Samhällsvetenskapsprogram med inriktning hälsa och idrott).

Skolinspektionen beslutade den 9 juni 2010 (Dnr 37-2010:3114) om överföring av gymnasieutbildning vid den fristående gymnasieskolan John Bauergymnasiet i Västerås. Beslutet avsåg rätt till bidrag för IT teknik och support, IDROTT hälsa och ledarskap, HANDEL entreprenörskap, MEDIA digitalt skapande, EKONOMI Entreprenörskap, Samhäll media och Journalistik och TEKNIK IT och systemutveckling från och med läsåret 2011/12.

Följande utbildningar pågår vid John Bauergymnasiet i Västerås:

Åk 1:

Ekonomiprogrammet inriktning ekonomi, Estetiska programmet inriktning estetik och media, Samhällsvetenskapsprogrammet inriktning medier, information och kommunikation, Samhällsvetenskapsprogrammet inriktning beteendevetenskap, Teknikprogrammet inriktning informations- och medieteknik, El- och energiprogrammet inriktning dator- och kommunikationsteknik.

Åk 2 och 3:

Entreprenörsprogrammet, Hälsa och idrottsprogrammet – specialutformat pro-

gram, IT-programmet, Teknikprogrammet – inriktning IT, IT-media programmet

Skolan följer Lgy 11 (årskurs 1) och läroplanen för de frivilliga skolformerna Lpf 94 (årskurs 2 och 3).

Huvudman för skolan är Utbildning Leder Till Rätt Arbete Education i Norden AB med organisationsnummer 556495-2207.

Verksamheten vid John Bauergymnasiet i Västerås startade läsåret 2003/04. Skolan hade vid tillsynsbesöket 405 elever. De flesta eleverna är folkbokförda i Västerås kommun, men skolan har även elever från Hallstahammars och Surahammars kommuner. Laborationssalar hyrs av Mälardalens högskola.

Skolinspektionen har i samband med tillsynen haft kontakt med Västerås kommun angående kommunens rätt till insyn i skolans verksamhet. Kommunen har inte nyttjat sin rätt till insyn i John Bauergymnasiet i Västerås.

I ärendets slutliga handläggning har avdelningsjuristen Ingrid Brännare och undervisningsråden Sten Svanholm och Marie Wiberg-Svensson deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Kjell Hedwall
Avdelningschef

Anette Nybom
Projektledare

Bilagor:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn hos alla huvudmän för att granska skolväsendet. Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande i kommunen att nå de nationella målen och bedömer om kommunen/huvudmannen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För fristående huvudmän granskas dessutom huvudmannaskap och godkännande.

För fristående skolor genomförs en tillsyn som är sammanhållen. Detta innebär att fristående skolor inom samma utbildningsföretag, oavsett geografisk hemvist, besöks under en viss period. Denna tillsyn rör enbart utbildningsföretag med två eller fler skolor.

Tillsynsplanen för dessa utbildningsföretag finns publicerade på Skolinspektionens hemsida.

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010. För elever som har påbörjat utbildningen före den 1 juli 2011 ska 1985 års skollag fortsätta att tillämpas tills dess att eleverna avslutat sin utbildning. Det innebär att 1985 års skollag, i valda delar, för åk 2 och 3 är utgångspunkt för Skolinspektionens tillsyn och granskning.

När hänvisning görs till 9 kap. 8 § 1985 års skollag är det bestämmelsens lydelse före den 1 mars 2010 som avses. I de fall hänvisningar görs till 2 kap. förordningen (1996:1206) om fristående skolor och viss enskild verksamhet inom skolområdet avses dess lydelse före den 1 februari 2011, om inte annat särskilt anges. I ärendet tillämpas gymnasieförordning (1992:394), om inte annat särskilt anges.

Av beslut om förklaring om rätt till bidrag till skolan framgår att skolan ska följa 1994 års läroplan för de frivilliga skolformerna (Lpf 94). Det innebär att bindande föreskrifter i läroplanen kan läggas till grund för Skolinspektionens beslut.

Tillsynen av fristående gymnasieskolor ska ytterst klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis ha rätt till bidrag från elevernas hemkommuner.

Varje huvudman får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan utan i vilken utsträckning verksamheten, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas.

Alla beslut kompletteras med en muntlig återrapportering till företrädare för huvudmannen. Dessa ges också möjlighet att ta del av och att lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se/Tillsyn